

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН
НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНА В СИСТЕМІ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ»**

27 -28 квітня 2020 року

Ужгород
2020

УДК 339.92(4+477)(063)+327.39

У-45

За загальною редакцією:

Палінчак М. М., доктор політичних наук, професор, декан факультету міжнародних економічних відносин УжНУ.

Химинець В.В., доктор економічних наук, доцент, завідувач відділу досліджень Західного регіону в місті Ужгород Національного інституту стратегічних досліджень України.

Король М.М., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин УжНУ, заступник декана з наукової роботи.

Рецензенти:

Мікловда В. П., доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України.

Філіпенко А.С., доктор економічних наук, професор кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин Інституту міжнародних відносин КНУ ім. Т.Г.Шевченка, академік АН ВШ України.

Остапець Ю.Л., доктор політичних наук, професор.

У-45 **Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції:** матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 27-28 квітня 2020 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В.В. Химинець, М.М. Король. – Ужгород: РІК-У, 2020. – 392 с.

ISBN 978-617-7692-82-8

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Україна в системі європейської економічної і політичної інтеграції» (27-28 квітня 2020 року, м. Ужгород), у яких розглядаються проблеми економічної теорії та історії економічної думки, світового господарства і міжнародних економічних відносин, економіки та управління національним господарством, економіки та управління підприємством та інші питання.

УДК 339.92(4+477)(063)+327.39

Матеріали видані за сприянням Національного інституту стратегічних досліджень

ISBN 978-617-7692-82-8

© Державний вищий навчальний заклад «Ужгородський національний університет», 2020

© ТОВ «РІК-У», 2020

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У КОНТЕКСТІ СПОВІЛЬНЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	9
ПОМОЩЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ РАЗВИТИЮ СТРАН ЦЕНТРАЛЬНОЇ АЗІИ (<i>Балега Андрианна</i>).....	9
СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ КАРПАТСЬКОГО ЄВРОРЕГІОНУ (<i>Бобрик Валентин Олександрович</i>).....	15
ЕКОНОМІКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В КОНТЕКСТІ «КОРОНАВІРУСНОЇ ЗАГРОЗИ» (<i>Брензович Катерина Степанівна, Шумлянська Інна Андріївна</i>)	19
МІСЬКІ АНГЛОМЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ (<i>Була Світлана Петрівна</i>)	23
ПРОГРАМИ АКТИВІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ (<i>Варещенко Володимир Ігорович</i>)	27
INNOVATION POLICY OF EUROPEAN UNION AND SLOVAK REPUBLIC (<i>Lubica Harakalová</i>)	32
ОСВІТА ЯК ОСНОВА РОЗБУДОВИ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ І ВИКЛИКІВ (<i>Гарашук Олена Василівна, Куценко Віра Іванівна</i>).....	37
ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА ЗОВНІШНІХ ЗАГРОЗ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ (<i>Гетманенко Олексій Олександрович</i>).....	42
WATER RESOURCES AND THE SUSTAINABLE CANADIAN WAY (<i>Dr. Boris Dziura</i>)	46
ПОТРЕБА СУЧАСНОЇ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ЕКОСИСТЕМНОГО УПРАВЛІННЯ НА ЗАСАДАХ ЗАЛУЧЕННЯ УКРАЇНИ ДО МІЖНАРОДНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ВКЛЮЧЕННЯ ПОСЛУГ ПРИРОДНИХ ЕКОСИСТЕМ У МЕХАНІЗМ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ (<i>Дербаль Ю.Ю.</i>).....	51

ОЦІНКА ТЕОРІЙ ТА КОНЦЕПЦІЙ ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ (<i>Ерфан Є.А., Сіладі Г.С.</i>).....	57
INVESTMENT PROJECTION OF TERRITORIAL DEVELOPMENT IN COORDINATS OF MACROECONOMIC STABILIZATION (<i>Lidiia Karpenko</i>).....	61
ПЕРЕДУМОВИ ТА ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ (<i>Карпенко Лідія Миколаївна, Пляцек Ілона Романівна</i>)	66
CURRENT INITIATIVES OF INTERNATIONAL HARMONIZATION OF DIGITAL TAXATION (<i>Tomáš Kajánek</i>).....	70
ЗОЛОВОВАЛЮТНІ РЕЗЕРВИ АВСТРАЛІЇ (<i>Король М. М., Лапа І. В.</i>).....	76
АНАЛІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС (<i>Кушнір Н. О.</i>).....	79
МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЗОЛОВОВАЛЮТНИМИ РЕЗЕРВАМИ (<i>Лапа Ігор, Кіффор Георг</i>).....	83
КАЧЕСТВЕННЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ ВО ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛЕ КИТАЯ В ЭРУ «НОВОЙ НОРМАЛЬНОСТИ» (<i>Катарина Броцкова, Мартин Грешиш, Людмила Липкова</i>).....	87
КОЛИЧЕСТВЕННЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ В ПОЗИЦИИ КИТАЯ В МИРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ (<i>Людмила Липкова, Мартин Грешиш</i>).....	95
ХРОНОЛОГІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ США В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПОЗИЦІЙ КРАЇНИ У СВІТОВІЙ ТОРГІВЛІ (<i>Майборода Ю.Ю.</i>)	106
ТОРГОВА ВІЙНА МІЖ США ТА КИТАЄМ: ВПЛИВ НА ЗОВНІШНЬОТОРГІВЕЛЬНУ ПОЛІТИКУ ЄС (<i>Машкара- Чокнадій В.В.</i>).....	111
МІЖНАРОДНІ ТРАНСПОРТНІ КОРИДОРИ ТА ВУЗЛИ ЯК ВАЖЛИВІ СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ТРАНСПОРТНИХ КОМУНІКАЦІЙ (<i>Федуриця О.І.</i>).....	115

УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

ОСОБЛИВОСТІ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В КОНТЕКСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ (Химинець В.В., Цімболинець Г.І.).....	119
СМАРТ-СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ В ЄС: ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ (Цалан М.І.).....	124
ТРАНСФОРМАЦІЯ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ (Шинкар В.А., Рошко С.М., Ердевді Ю.І.).....	128
ВПЛИВ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ НА РОЗВИТОК ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В УКРАЇНІ (Шпонтак Ю.М., Химинець В.В.).....	132
ECONOMIC PRESENCE OF BRAZIL IN THE EUROPEAN UNION (Barbora Janubova).....	135

**НАПРЯМ 2. ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ:
ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ..... 142**

ADVANCE CHALLENGES FOR LOCAL COMMUNITIES IN UKRAINE AND POLAND (Andriiv Bohdan Yevstafiovych).....	142
РЕЛІГІЙНІ ЧИННИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ (Бокоч В.М.).....	146
CURRENT USAGE OF SPECIAL DRAWING RIGHT AND ITS POTENTIAL IN THE FUTURE (Zuzana Beňová).....	150
POLITICAL MAP OF CANADA AFTER GENERAL ELECTION IN 2019 (Катаріна Броскова, Яна Льєва, Рудольф Кухарчік).....	156
КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ, ВИХОВНА ТА НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО (Веґеш М., Веґеш І.)	161
ЕКУМЕНІЗМ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО (Веґеш М., Палінчак М.).....	192
ОСВІТНЯ СФЕРА ПІСЛЯ КАРАНТИНУ (АЛГОРИТМ ФОРМУВАННЯ ШКОЛИ ТА ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО) (Гаращук Олена).....	228

УКРАЇНА В СИСТЕМІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ
І ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ В КОНТЕКСТІ ПОЛІТИЧНОГО ТРАНЗИТУ (<i>Голечек Радім</i>)	232
ВПЛИВ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ (<i>Голечек Радім, Палінчак М.М.</i>).....	236
ВИЗНАЧАЛЬНІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНІХ СТРАТЕГІЙ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА (<i>Гжещук Владислав</i>).....	239
ВРАЗЛИВІСТЬ ДЕМОКРАТІЇ В ХХІ СТОЛІТТІ: ПІД НАТИСКОМ ПОПУЛІСТІВ (<i>Зубро Т.П.</i>).....	243
НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ (<i>Кальницька М.А.</i>).....	248
РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ УКРАЇНИ (<i>Казакова Л.О.</i>).....	252
ТРАНСФОРМАЦІЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ: ЕТАПИ ІСТОРИЧНОГО ДОСВІДУ (<i>Комарницький В.В.</i>).....	257
ІНСТИТУЦІЙНА КРИЗА ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ. ТА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ЇХ РОЗВИТКУ (<i>Копинець Ю.Ю.</i>).....	261
НАЦІОНАЛЬНО ВИЗНАЧЕНІ ВНЕСКИ У МЕХАНІЗМИ ПАРИЗЬКОЇ УГОДИ (<i>Мілан Куруц</i>).....	269
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ У СФЕРІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ (<i>Манайло-Приходько Р.Ю.</i>).....	278
МЕДІАІМІДЖ І ВЗАЄМНЕ СПРИЙНЯТТЯ УКРАЇНИ І СЛОВАЧЧИНИ (<i>Марадик Наталія, Цірнер Міхал</i>).....	284
УКРАЇНА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ КИТАЮ (<i>Музиченко Г.В., Дін Сінь</i>).....	287
ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ЗАКОНОДАВЧОЇ ВЛАДИ В ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ (<i>Нечипорук К.О.</i>).....	291

CREDIBILITY OF EU PERSPECTIVE FOR THE WESTERN BALKANS. (<i>Mykola Palinchak, Oleksandr Hleba</i>).....	296
ВИБОРИ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ЯК ІНДИКАТОР РІВНЯ ІНСТИТУЦІАЛІЗАЦІЇ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ (НА ПРИКЛАДІ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ) (<i>Палінчак М.М., Лешанич М.</i>).....	300
ФУНКЦІОНАЛЬНІ ПРІОРИТЕТИ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ У ДЕМОКРАТИЧНИХ СУСПІЛЬСТВАХ (<i>Палінчак М.М., Комарницький В.В.</i>)	305
ОТРИМАННЯ ТОМОСУ ПРАВОСЛАВНОЮ ЦЕРКВОЮ УКРАЇНИ: РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ (<i>Палінчак М.М., Мегела Р.Р., Юрош В.В.</i>).....	309
ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОНОМІЧНОГО ЧУДА СІНГАПУРУ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ. В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОГО ВТРУЧАННЯ В ЕКОНОМІКУ (<i>Палінчак М. М., Шкріба В. П., Кіфор Г.М.</i>).....	314
ПОЛІТИКА І ЦЕРКВА В КРАЇНАХ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ (<i>Палінчак М.М., Яцина П.Е., Юрош В.В.</i>).....	319
АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНА РЕФОРМА В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: ЗАКАРПАТСЬКИЙ ВИМІР (<i>Панов А.В.</i>).....	323
ЕВОЛЮЦІЯ ВІДНОСИН ВЕНЕСУЕЛИ ТА МЕКСИКИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ (У ХХІ СТОЛІТТІ) (<i>Пілаш Д.</i>).....	327
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ПРОЦЕСОМ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ І ІНТЕГРАЦІЄЮ В ЄС (<i>Савка В.Я.</i>).....	333
ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА ГАРАНТІЇ БЕЗПЕКИ У КОНТЕКСТІ ПРИЄДНАННЯ УКРАЇНИ ДО ДОГОВОРУ ПРО НЕРОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ (<i>Слободянюк А.О.</i>)...	338
ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА США ТА ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ (друга половина ХХ-го ст.) (<i>Стойка О., Стойка І.</i>).....	342
РОЛЬ ХРИСТІЯНСЬКОГО ФУНДАМЕНТАЛІЗМУ У ВИБОРЧОМУ ПРОЦЕСІ США. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ З КРАЇНАМИ ЄВРОПИ (<i>Стебляк Д.М.</i>).....	345

TRUMP'S STRATEGY FOR AFGHANISTAN AND ITS REGIONAL
FRAMEWORK (*Lubomír Čech*)..... 350

DARKNET AS A TOOL FOR ILLICIT ARMS TRADE (*Ing. Lujza
Chrvalová*)..... 359

СОЦІОЛОГІЧНЕ РОЗУМІННЯ УПРАВЛІННЯ ТА ЙОГО
МОЖЛИВОСТІ ЩОДО УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ СОЦІАЛЬНИХ
ІНСТИТУТІВ (*Шандор Ф.Ф., Пересоляк О.С.*)..... 365

РОЛЬ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ
(*Шурко О.Б.*)..... 372

SLOVAK-POLISH BORDER DISPUTES IN THE FIRST HALF
OF THE 20th CENTURY (*Karol Janas*)..... 376

**НАПРЯМ 3. ВЗАЄМОДІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУР:
СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНІ ВИМІРИ..... 382**

ВУЗЬКОГАЛУЗЕВІ ТЕРМІНИ В СУЧАСНИХ НІМЕЦЬКИХ Й
УКРАЇНСЬКИХ ТЕКСТАХ СІМЕЙНОГО ПРАВА (*Курах Н.П.*)..... 382

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОСВІТНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ У ВИКЛАДАННІ
АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (*Поліщук О.В.*)..... 384

ПОЛІКУЛЬТУРНИСТЬ ТА МУЛЬТИЛІНГВАЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВІ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ (*Рацюк О.І.*)..... 388

**ДЕРЖАВНА ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА США ТА
ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ
(друга половина ХХ-го ст.)**

Стойка О.

*доцент кафедри іноземних мов
Ужгородського національного університету
olesya.stoyka@uzhnu.edu.ua (Ужгород, Україна)*

Стойка І.

*студент 4 курсу
факультету міжнародних економічних відносин
Ужгородського національного університету
i.stoyka@icloud.com (Ужгород, Україна)*

Індикатором сучасних освітніх світових тенденцій є американська вища школа, яка ефективно виконує поставлені завдання забезпечення освітою всіх категорій населення і задоволення потреб ринку праці у фахівцях різної кваліфікації. Вища освіта США – це при-

оритетна сфера американської державної політики, адже від рівня освіти залежить економічне становище країни.

Друга половина ХХ століття вважається особливо значимим періодом у розвитку державної освітньої політики США, оскільки, саме в цей час відбувається кульмінація законотворчості в сфері вищої освіти.

Визначальним поштовхом у розвитку американської вищої школи стало проголошення і впровадження президентом Л. Джонсоном (1963-1969 рр.) програми «великого суспільства». Дана програма передбачала розробку і реалізацію низки реформ у сфері освіти.

Значною проблемою Сполучених Штатів вважається расова дискримінація, особливий прояв якої спостерігався у 60-их роках минулого століття. У період президентства Д. Ейзенхауера та його наступника Дж. Кеннеді (1961-1963 рр.) було прийнято низку рішень і законів, які забороняли расову дискримінацію в школах. У 1954 році законодавчо закріплено право на освіту афроамериканців.

70-ті роки ХХ ст. характеризуються найвищими темпами збільшення кількості вищих навчальних закладів і студентів у США. У цей період була відкрита значна кількість державних дворічних коледжів; протягом десятиліття суттєво зросла частка державного фінансування вищої освіти – якщо в 1960 році вона складала 54,6%, то в 1970 році – 66,3%.

Наступним етапом у розвитку вищої освіти США є 80-ті роки минулого століття (президент Р. Рейган, 1981-1989 рр.). Цей період відзначається мінімізацією державного втручання в економіку і наданням пріоритету ринковим механізмам. У 1981 році бюджетним управлінням Конгресу США запропоновано комплекс заходів, які передбачали реформу податкового законодавства; збільшення витрат на науково-дослідницькі розробки; розвиток наукомістких галузей промисловості, а також підвищення кваліфікації працівників і забезпечення їх перепідготовки. Водночас було скорочено витрати на сферу освіти.

Значні зрушення у реформуванні державної освітньої політики США відбулися в роки президентства Дж. Буша-старшого (1989-1993 рр.). Дж. Буш у передвиборчій програмі визначив сферу освіти як одну з найбільш пріоритетних і зазначив, що стане президентом, який присвятить свою діяльність освіті.

Нова епоха в розвитку системи вищої освіти США розпочалася в період президентства Б. Клінтона (1993-2001 рр.). У цей час у

країні відзначався економічний підйом, значно зросли витрати на соціальну сферу. Серед основних пріоритетів державної політики Б. Клінтон проголосив інвестиції в людський капітал. У федеральному бюджеті більше однієї третини всіх витрат було заплановано на розвиток науки та фундаментальні дослідження.

Пріоритетом освітньої політики США Б. Клінтон вважав поліпшення якості початкової і середньої освіти. Програма «Мета 2000: освіта для Америки» передбачала такі напрямки вдосконалення середньої школи: підтримку об'єднань (хартій) шкіл; розвиток освітніх технологій (комп'ютеризація шкіл, забезпечення доступу до Інтернету, навчання вчителів комп'ютерній грамотності, модернізація шкіл); забезпечення безпеки шкіл (боротьба з насильством, наркоманією і дитячою злочинністю); надання змоги отримати освіту дітям з малозабезпечених сімей, дітям-інвалідам, мігрантам, представникам расово-етнічних груп; підвищення рівня грамотності учнів у сфері природничих наук, ґрунтовна математична підготовка; зменшення кількості учнів у класах; створення навчальних центрів «Освітні суспільні центри XXI століття» та ін.

Освітня політика Б. Клінтона приділяла чимало уваги й вищій школі. У щорічних бюджетах країни планувалися розміри загальних витрат на навчальні позики, кількість їх одержувачів, максимальні розміри фінансової допомоги, а також періодичне зниження відсоткових ставок. У бюджетах обумовлювалася чисельність осіб, які отримують грант Пелла, його максимальний розмір, що практично щороку підвищувався. Коли Б. Клінтон прийшов до влади, грант Пелла становив 2300 дол., тобто таку ж суму як і в 1989 році при президентстві Дж. Буша-старшого. За період діяльності Б. Клінтона розмір гранта Пелла зріс до 3300 дол.

Адміністрацією Б. Клінтона були запроваджені нові види фінансової допомоги у сфері вищої освіти. Зокрема, найкращим випускникам середніх шкіл надавалася президентська почесна стипендія (Presidential Honors Scholarships). У 1997 році 5% учнів середніх шкіл отримали цю стипендію у розмірі 1000 дол. Для студентів з малозабезпечених сімей були запроваджені гранти додаткових можливостей (Supplemental Educational Opportunity Grants).

Таким чином, аналіз формування і реалізації державної освітньої політики США другої половини ХХ століття представляє для нас не тільки теоретичний інтерес, а й практичну цінність. У той же

час, динаміка розвитку вищої школи США за досліджуваний період демонструє низку суттєвих проблем і тривожних тенденцій, які є актуальними для сучасних українських реалій: скорочення державного фінансування вищої освіти (за президентства Р. Рейгана); перенасичення вищої школи елективними курсами, що послаблюють ідею концептуальної, систематичної освіти; захоплення тестуванням і гігантоманією університетів; державне регулювання і підтримка вищої школи, з одного боку, і збереження «академічної свободи», з іншого тощо. Проте складний, суперечливий, але творчий шлях розвитку американської вищої школи має велике значення для визначення стратегії і тактики реформування вищої освіти в нашій країні.

Список використаної літератури:

1. Каверина Э. Тенденции развития высшего образования США: дис. [канд. пед. наук: 08.00.14 – мировая экономика . Э. Ю. Каверина]. М.: 2007. 246 с.
2. Филлипова Л. Высшая школа США. М.: Наука, 1981. 328 с.
3. Budget of the U.S. Government. Fiscal year 1997. U.S. Gov. pr.off., 1996. 182 p.
4. Budget of the U.S. Government. Fiscal year 2001. U.S. Gov. pr.off., 2000. 421 p.
5. Kerr C. The Great Transformation in Higher Education, 1960-1980. Albany: State Univ., of N.Y. Press, 1991. 379 p.
6. Millard R. M. Today' s Myths and Tomorrow' s Realities . S. F.: Oxford, Jossey-Bass, 1991. 276 p.